

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Στεφάνου
Τηλέφωνο: 2131516056
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 744 Ε

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας
Κοινωνικής Ασφάλισης/Πολιτική
Γραμματεία

ΘΕΜΑ: «Αξιοποίηση χρόνου ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων συνταξιούχων πριν το 2022».

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ. 1998/28-11-2023 Ερώτηση.

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Αλέξανδρο Μαρκογιαννάκη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τους συνταξιούχους λόγω γήρατος **των πρώην φορέων κοινωνικής ασφάλισης** που απασχολήθηκαν την περίοδο 2001-12.5.2016 και υπήγοντο για αυτή τους τη δραστηριότητα στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ-πρώην ΟΑΕΕ, καθορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του ν. 3863/2010 και ισχύει.

Με τις διατάξεις της παρ. 2 του ως άνω άρθρου προβλέπεται η αναστολή της καταβολής της σύνταξης ή των συντάξεων, κύριων και επικουρικών, των συνταξιούχων λόγω γήρατος που ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρ. ΟΑΕΕ οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας, με παράλληλη υποχρέωση καταβολής των προβλεπόμενων εισφορών. Μετά τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους προβλέπεται περικοπή του ποσού της καταβαλλόμενης σε αυτούς κύριας σύνταξης ή των κύριων συντάξεων που υπερβαίνει τα εξήντα (60) ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, ενώ οι συνταξιούχοι σε αυτή την περίπτωση υποχρεούνται να καταβάλλουν τις προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις εισφορές, προσαυξημένες κατά 50%.

Επιπλέον, με τις διατάξεις της παρ. 3 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι οι συνταξιούχοι που αυτοαπασχολούνται μπορούν να αξιοποιήσουν το χρόνο ασφάλισης που πραγματοποίησαν, κατά το διάστημα της αναστολής καταβολής ή της περικοπής της σύνταξης ή της καταβολής προσαυξημένων ή μη εισφορών για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης ή τη θεμελίωση νέου συνταξιοδοτικού δικαιώματος από άλλο φορέα, σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις περί διπλοσυνταξιούχων. Σε περίπτωση αξιοποίησης του χρόνου ασφάλισης στον

φορέα συνταξιοδότησης, ο υπολογισμός για την προσαύξηση γίνεται με ποσοστό 1,714% επί των συντάξιμων αποδοχών (οι οποίες δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερες του 25πλάσιου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη) ή επί των ασφαλιστικών κατηγοριών, για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας ή 300 ημέρες εργασίας.

2. Όσον αφορά τους συνταξιούχους του πρ. Δημοσίου που απασχολούνται, κατά το χρονικό διάστημα **μέχρι και 31.12.2012 δεν υφίστατο θεσμικό πλαίσιο** περί απασχόλησης συνταξιούχων του Δημοσίου στον ιδιωτικό τομέα. **Από 1.1.2013**, σύμφωνα με το την παρ. 1α του άρθρου 10 του ν. 3865/2010, όπως ισχύει, οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 16 παρ. 1 του ν. 3863/2010, **εφαρμόζονται αναλογικά και για τους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου που εργάζονται εκτός του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή απασχολούνται**. Συνεπώς και για αυτή την κατηγορία συνταξιούχων, οι οποίοι ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρ. ΟΑΕΕ υφίσταται αναστολή καταβολής σύνταξης μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας (ή του 53^{ου} εφόσον πρόκειται για στρατιωτικούς) και έπειτα περικοπή του ποσού της ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή του αθροίσματος των ακαθάριστων κύριων συντάξεων, που υπερβαίνει τα εξήντα ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, ενώ τα ως άνω πρόσωπα, μετά τη συμπλήρωση του προαναφερθέντος ηλικιακού ορίου, υποχρεούνται να καταβάλουν τις προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις εισφορές προσαυξημένες κατά πενήντα τοις εκατό (50%).

Σημειώνεται όμως ότι, στο ανωτέρω πλαίσιο **δεν υφίσταται πρόβλεψη για επέκταση εφαρμογής στους συνταξιούχους του Δημοσίου της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3863/2010, η οποία προβλέπει τη δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση.**

3. Από 13.5.2016 τέθηκαν σε εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, οι οποίες προέβλεπαν ότι, σε περίπτωση απασχόλησης συνταξιούχου, το ποσό της ακαθάριστης σύνταξης ή συντάξεων σε περίπτωση συρροής, κύριας και επικουρικής, καταβάλλεται μειωμένο κατά 60% για όσο χρονικό διάστημα ο συνταξιούχος απασχολείται και έχει υποχρέωση ασφάλισης στον ΕΦΚΑ και στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του ΕΤΕΑΕΠ. **Όσον αφορά τους ήδη απασχολούμενους κατά την 12.5.2016 στον ιδιωτικό τομέα συνταξιούχους, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, σύμφωνα με τις παρ. 6 και 7 του ως άνω άρθρου, εξακολούθησαν να ισχύουν οι προϊσχύουσες διατάξεις περί απασχόλησης συνταξιούχου, ενώ ο ν. 4387/2016 εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση που υπάρχει διακοπή στην απασχόληση του συνταξιούχου από 13.5.2016 και μετά, και εκ νέου απασχόληση.** Ως εκ τούτου, στο σύνολό τους οι συνταξιούχοι του ιδιωτικού τομέα και του Δημοσίου που είχαν ξεκινήσει να απασχολούνται προ της 13.5.2016 και συνεχίζουν αδιάλειπτα, καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του προϊσχύοντος ανά περίπτωση θεσμικού πλαισίου, το οποίο προβλέπει περικοπή στο ποσό των καταβαλλόμενων συντάξεων για όλους, αλλά δυνατότητα αξιοποίησης του σχετικού χρόνου ασφάλισης μόνο για τους συνταξιούχους των πρώην φορέων κύριας ασφάλισης και όχι και για τους συνταξιούχους του πρ. Δημοσίου.

4. Με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020, το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 και στη συνέχεια τροποποιήθηκε με το άρθρο 78 του ν.4690/2020, προβλέπεται ότι οι ακαθάριστες

συντάξεις κύριες και επικουρικές των συνταξιούχων γήρατος του e-Ε.Φ.Κ.Α. (όλων των ενταχθέντων φορέων και του Δημοσίου), οι οποίοι αναλαμβάνουν από 28.2.2020 εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλονται μειωμένες κατά 30% για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα.

Όσον αφορά συνταξιούχους οι οποίοι είχαν αναλάβει πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4670/2020 εργασία ή είχαν αποκτήσει ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ, η οποία συνεχίζεται και για τους οποίους προβλεπόταν εξαίρεση από το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, καθώς και από τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις, υπάγονται στις προβλέψεις του άρθρου 27 του ν.4670/2020 από 1.3.2022.

Σύμφωνα με την παρ. 5 του ως άνω άρθρου 27, ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιείται από τους απασχολούμενους συνταξιούχους μπορεί να αξιοποιείται για καταβολή επιπλέον ποσού στην κύρια και την επικουρική σύνταξη, τόσο στις περιπτώσεις που γίνεται περικοπή όσο και στις περιπτώσεις που γίνεται αναστολή της σύνταξης.

Σημειώνεται ότι η αξιοποίηση του χρόνου ασφάλισης στην ήδη χορηγούμενη σύνταξη εφαρμόζεται και σε όλες τις περιπτώσεις απασχολούμενων συνταξιούχων, οι οποίοι είχαν λάβει σύνταξη με βάση το προγενέστερο του ν. 4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο και συνέχισαν να απασχολούνται χωρίς διακοπή και μετά την 12.5.2016 και συνεχίζουν και μετά την 28.2.2020 την απασχόλησή τους, με την προϋπόθεση ότι από τις προϊσχύουσες διατάξεις προβλεπόταν αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης.

5. Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, η δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου αυταπασχόλησης που πραγματοποιήθηκε προ της 1.3.2022 υφίσταται για τους συνταξιούχους των πρώην φορέων κύριας ασφάλισης, ενώ όσον αφορά τους συνταξιούχους του πρ. Δημοσίου, οι οποίοι μετά τη συνταξιοδότηση απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα ή αυταπασχολούνται, η ως άνω δυνατότητα υφίσταται μόνο για όσους αυτοαπασχολήθηκαν για πρώτη φορά (ή διέκοψαν την αυταπασχόλησή τους και εκκίνησαν εκ νέου) μετά την 13.5.2016.

6. Τέλος σημειώνεται ότι με το άρθρο 114 του πρόσφατα ψηφισθέντα ν. 5078/2023 (Α'211) «Αναμόρφωση επαγγελματικής ασφάλισης, εξορθολογισμός ασφαλιστικής νομοθεσίας, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, σύστημα διορισμού και προσλήψεων των εκπαιδευτικών της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και λοιπές διατάξεις» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, αντικαταστάθηκε το άρθρο 20 του ν.4387/2016. Στην παρ. 7 του άρθρου 20, ορίζεται ότι «Ο χρόνος ασφάλισης που δημιουργείται από την απασχόληση συνταξιούχου αξιοποιείται για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης (κύριας ή και επικουρικής) και για τη χορήγηση συμπληρωματικής εφάπαξ παροχής, κατόπιν αιτήσεως του απασχολούμενου συνταξιούχου, μετά τη διακοπή της απασχόλησης». Επιπλέον, στην παρ. 8 προβλέπεται ότι «για τους απασχολούμενους συνταξιούχους την 12η.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, ο χρόνος εργασίας ή η αυτοαπασχόληση ή μέρος αυτού, οποτεδήποτε και εάν διανύθηκε, αξιοποιείται σύμφωνα με την παρ. 7, εφόσον από τις προϊσχύουσες του ν. 4387/2016 διατάξεις προβλέπεται αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης».

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

